

19 februari 1960

U 1277/60 - C 46 - P1/PS9.

FH 4884/17
GEHEIM

Land: Groot-Brittannië.

Onderwerp: De Britse politiek ten opzichte van Europa.

Referenties:

Feitelijke datum: Januari 1960.

Datum van waarneming: Begin februari 1960.

Bron: Betrouwbaar.

Informant: Vertegenwoordiger van Europese organisatie.

Opmerkingen:

Verzonden aan:

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. J.E. de QUAY
Minister-President

Plein 1813 no. 4

's-GRAVENHAGE.

GEHEIM

Groot-Brittannië

DE BRITSE POLITIEK TEN OPZICHTE VAN EUROPA

De vertegenwoordiger van een Europese organisatie gaf zijn persoonlijke opinie over de Britse politiek ten opzichte van Europa als volgt weer.

De aankondiging na de verkiezingen, dat een nieuwe poging zou worden gedaan om de bekende kloof te overbruggen had geen enkele politieke betekenis, in die zin dat er uit afgeleid zou kunnen worden, dat Engeland werkelijk tot een of andere vorm van compromis bereid zou zijn. Dergelijke uitlatingen, zoals nu weer van Selwyn LLOYD in Straatsburg, zijn voornamelijk voor Amerikaanse consumptie bedoeld.

Wezenlijke verschillen in opvatting bestaan op dit punt niet tussen het Foreign Office en de Board of Trade. In de grond van de zaak gaat het niet om economische overwegingen, maar om politieke: Engeland heeft bezwaar tegen een sterk continent dat zich bovendien nog in de sympathie van Amerika zou verheugen. Een dergelijk continent zou voor Englands positie in de wereld een bedreiging kunnen zijn: als grote mogendheid wordt Engeland gaandeweg oninteressanter. Het wás een grote mogendheid toen het een Empire regeerde. Weliswaar tracht het nu nog zoveel mogelijk van de oude glorie te redden in de Commonwealth, maar er zijn tekenen te over dat ook de banden van de Commonwealth steeds lossen worden. Wanneer tegelijkertijd Europa zich meer solide organiseert, is dat voor Engeland een harde noot: vandaar de oppositie tegen politieke consultatie. Daarbij speelt tevens de hoop dat dit onderwerp een breuk tussen de Europeanen zelf tengevolge zou hebben, een rol. Engeland hoopt de voor- en tegenstanders van vergaande consultatie tegen elkaar te kunnen uitspelen. Er zijn aanwijzingen dat de Engelse diplomatie in dit opzicht aan Nederland een eigen rol toedenkt.

Er zijn weinig tekenen dat Engeland werkelijk bereid is zijn politiek tegenover Europa op de helling te zet-

ten. De regering kan in dit opzicht als betrekkelijk homogeen worden beschouwd. In de conservatieve partij is eigenlijk alleen THORNEYCROFT een belangrijke uitzondering, maar zijn positie is zeer geïsoleerd. Het feit, dat Selwyn LLOYD heeft gezegd, dat Engeland beter wel aan het overleg over de KSG had kunnen deelnemen, betekent niets zolang uit dit "inzicht" geen praktische consequenties worden getrokken en dat is niet het geval. - Wat de Labourpartij betreft is veel ophef gemaakt van de laatste redevoering van JENKINS in het Lagerhuis, maar er zijn geen tekenen, dat JENKINS wat dit betreft ook maar enigszins representatief is. - Noch in de sfeer van de Britse industrie noch in die van de vakbeweging is het probleem van de Europese politiek een kwestie van enig belang. Dat vanuit deze of dergelijke organisaties enige pressie op de regering of de partijen zou uitgaan is dus in dit stadium niet aan te nemen.

Alleen in een gedeelte van de pers valt enige beweging waar te nemen, vooral in de provinciale pers. Daar begint men langzamerhand het griezelige gevoel te krijgen, dat Engeland bezig is zich te isoleren. Die beweging is tot dusver alleen intellectueel van belang. Het is een interessant fenomeen, maar voorlopig een fenomeen zonder praktische politieke consequenties.

Begin februari 1960.